

Forfatter: ?

Titel: Fortsættelse af Græv Struenses Liv og Levnets Historie i sær om det Politiske; tilligemed et offentlig Forsonings-Brev til det i høiste Maade forurettede danske og norske Folk.

Citation: ?: "Fortsættelse af Græv Struenses Liv og Levnets Historie i sær om det Politiske; tilligemed et offentlig Forsonings-Brev til det i høiste Maade forurettede danske og norske Folk.", i ?: *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 3*, J.R. Thiele, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_003-shoot-workid2_003_006.pdf (tilgået 12. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 3

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

Fortsættelse

af

Græv Struenses

Liv og Levnets

Historie

 i sær om det Politiske;

 tilligemed

 et offentlig

 Forsonings - Brev

 til det i høieste Maade forurettede

 danske og norske Folk.

 Kiøbenhavn, 1772.

 Trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende i store Helliggieststrædet.

2

3

 Her i det menneskelige Liv er, og forefalder adskillige at hefte Tan- kerne paa, og have i Erindring, saavel det, vores daglige Forretninger vedkommer, som andet uden for samme. Lettelig glemmes ei, hvad man daglig har at forrette, uden saa er man i dets Sted tager sig anden ufoernøden Handel fore, hvorved det foernødne, og efter vores Pligt magtpaaliggende glemmes.

 Foruden dette treffer ind, og forekommer mange og adskillige andre Ting, som og er Ihukommelse værd.

4

 4 At da saadanne mærkværdige Ting ei skal gaae os af Glemme formedelst vore daglige Handteringer, optegner man gjerne sligt med et slags Nota Bene, mærk vel, om ei andensteds, saa i Almanakken.

 I nogle Aar har faldet adskilligt fore i Dannemark, som nok har været værd at an- mærke, som jeg ei heller tvivler paa jo er observeret af Historieskrivere, fornemmelig det, som er passeret i den Tid jeg har været i Dannemark.

 Betragter jeg mit Levnetsløb, finder jeg det i sær mærkværdigt paa et Aars Tid, da saa meget Got og Ont er Hændet mig, som aldrig tilforn min ganske Levetid.

 Der er hændt mig det, som bør erindres iblant alle Slægter indtil Verdens Ende. I sær det, som skeete den ulykkelige MaskeradeAften, og paafølgende 17 Januarii 1772, da jeg med nogle af mine Venner blev bragt, som Fanger i Citadellet, hvor vi endnu befinder os for en kort Tid.

5

 5

 Det er umueligt for en Læge at dømme om en Sygdom, og give Raad for samme, saa længe han ei kiender Sygen, eller har i det mindste hørt tale derom. Ligesaa lidet kan nogen i Eftertiden dømme om, og kiende denne mærkelige Dags rette Mærkværdighed, uden han faaer Aarsagen dertil at vide.

⌘ Dette er det, jeg vil give Eftertiden tilkiende, førend jeg gaaer ud af Verden. Da jeg her leverer dem mit Liv og Levnets Historie, jeg som den Person, der er Prima causa, den fornemste Aarsag til alt det mærkværdige, der er indtruffet paa nogle Aar.

⌘ Jeg vilde skrive Dansk (I maa forundre eder herover, allerhelst, naar betragtes, jeg har altid holdt det danske Sprog i Foragt; sligt har længe været brugelig i Dannemark, at Landets Sprog har været foragtet; men jeg vil hermed vise, at jeg er ei ganske en Fiende af de Danske, saa jeg lige til Døden skulde Holde dem for Spot og Vanære, jeg vil ved denne min Levnets Historie i det danske Sprog vise eder, I troe Danske, at I bør langt mere æres end andre Nationer.

6

⌘ 6

⌘ Jeg hører dem sige: Vi forlanger ingen Æres Beviisning af den, som selv ingen Ære har; af dig Struense, som, da du sad ved Roret, ei agtede os værd det Støv du traadde paa; nu agter vi dig langt ringere, jeg som ei kan skrive Dansk, har faaet en til at oversætte denne min Liv og Levnets Historie paa Dansk, lige meget; jeg skriver mit Levnetsløb paa Dansk, at alle Danske kan have det at læse for Børn, Børnebørns Børn. Ak! at jeg havde havt saadanne Tanker om eder, I Danske, tilforn, som jeg nu har; jeg kunde have priset mig lykkeligere, end jeg er. Jeg begynder da min Historie for fra:

⌘ Jeg, Grev Struense, er født i Altona, af skikkelige og ærlige Forældre. Men som det ofte hænder, at et ret Træ frembringer krogne Grene, ja daglig Erfarenhed lærer, at de Mennesker man kalder gudfrygtige, skikkelige Folk, opføder Børn, som langt fra ligner dem; saa gik det her med mig; jeg ligner ei i mindste Maade mine Forældre, jeg har og anseet det for en Skam at ligne dem, jeg var af en anden Tænkemaade.

7

⌘ 7

⌘ Som mine Forældre var brave og forstandige Folk, har de paa alle muelige Maader stræbt at redde og forbedre paa min fordærvede Natur, saa meget som det stod til dem, saa de langt fra kan siges at være Aarsag enten i mit forønskede Vel, eller i min Ulykke.

⌘ Den Green, som er groet kroget, bliver sielden ret, saa var det med mig; min onde Natur beholt jeg, den blev forværret, jo ældre jo værre.

⌘ Vel syntes det strax i Ungdommen, der kunde blevet noget Got af mig, saasnart derfor, som det var mueligt, blev jeg holdt til Studeringer, blev Student.

⌘ Af Naturen var jeg let til at forføre, omendskiønt der var noget Got hos mig, blev jeg dog reent fordærvet ved at søge saadanne Kompagnier, og omgaaes med saadanne Personer, som var af en forkjært Tænkemaade, Personer som vidste at leve paa høieste Mode, som var at foragte al Religion, og rene og allene opfylde sine egne Lyster og Begierligheder, dette syntes mig vel om, jeg fulgte med Lyst disses

8

⌘ 8 Leveregler. Gierne var jeg i Sælskab med Fruentimmer, dem jeg og har høit elsket fra min Barndom af; hvilket jeg ei har anseet for noget ubilligt, men langt meere noget, som enhver var skyldig til at gjøre, for at formeere Verden.

⌘ Da jeg var bleven Student, gjordes jeg klar fra Akademiet; jeg studerte saa Medicinen, tog min Examen, fik Doktorgraden, blev Statsphysikus i Altona, jeg fik da Leilighed til at komme til adskillige, som behøvede min Tieneste. Jeg kurerede saadanne Sygdomme, som andre Læger neppe har kundet kurere, fornemmelig hos Fruentimmerne, deels fordi ingen saa got som jeg har kient Øiesproget, deels fordi de ei har været saa dristige som jeg.

⌘ Enhver kan lettelig slutte sig til, meest de som har seet mig, at jeg maa have været velskikket til at hielpe paa de Trængende.

⌘ En Deel Børn har jeg varet Fader til; men hvor de ere alle, veed jeg ikke, har og liden Sorg derfor; min største Lyst har altid været for at see Verden formeret, Folkemængden

9

⌘ 9

⌘ forøget, og det af tvende Aarsager: 1) I saa Fald fik jeg mine Lyster og Begierligheder fyldestgiort, 2) Jo flere Barselkoner og Børn, jo flere Fortjenester for mig, som Physikus og Dokter, og altsaa flere Indkomster,

flere Fornøielser.

☒ Af Naturen har jeg og havt en stor Lyst til at komme i stor Anseelse og Stand, at komme høit i Vejret, (enhver bør jo tragte efter Ære, om han ei vil ansees for nedrig), fant jeg hertil en herlig Anledning, da Kongen var i Holsteen, og det traf ind, at hans Chirurgus besværede sig over Reisens Besværlighed, da mældte jeg mig, og kom i hans Sted. Jeg ansaae mig heel lykkelig, det jeg i Sandhed var, jeg blev høit elsket af Kongen, og ved Hjemkomsten ligeledes af Dronningen.

☒ Jeg har lært at gjøre mig elsket i alle Begivenheder, allerhelst hvor jeg har frygtet for noget, eller ventet Fordeel. Dette tog

☒ jeg nøie i Agt, saa snart jeg kom til det danske Hof; jeg fik snart Kongens og Dronningens Hierte, følgelig blev jeg troet i alt hvad jeg forebragte, enten det saa var til Skade eller

10

☒ 10 Gavn, jeg frygtede ei nogen skulde forandre det, saasom der kom ingen til Kongen, uden dem jeg kunde troe.

☒ Jeg blev benaadet med Justitsraads Karakter, derefter Etatsraad; nogle var mig i Veien, dem fik jeg bort. Jeg raadte nu selv. Jeg steg alt høiere og høiere paa Ærens Trappe, thi som jeg kom alt mere og mere i Naade, blev elsket, havde jeg neppe erholdt en Naades og Æres Beviisning, førend en anden biede mig, det varede altsaa kun kort, førend jeg blev Conferentsraad.

☒ Formedelst Dronningens særdeles Gunst og Naade varede det ei længe, førend jeg blev Greve, dog uden Grevskab. Lad være jeg nu endelig havde faaet saa mange Penge samlet, som et Grevskab kunde koste, vilde jeg dog ei købe det, af Aarsag, jeg ventede at faae sligt uden Penge, og deels fordi jeg ei torde lade mig mærke jeg havde saa mange Penge, da jeg ei var kommet til dem paa en retfærdig Maade; hvorføre jeg saa at faae dem ud af Riget, om jeg kunde have faaet min Afsked fra Hoffet, da de kunde kommet mig til Nytte.

11

☒ 11

☒ Jeg har let kundet mærke af de forbandede Skrifter der udkom, at jeg ei for vel var lidt iblant den almindelige Mand, til hvilken Ild at oppuste de ei har hjulpet lidet, hvis Afskedigelse jeg har været Aarsag til. Ei heller var jeg saa dum, at jeg jo nok kunde see, om jeg tog Masken af, jeg da strax vilde blive ulykkelig, hvorføre jeg gjorde mig Umage for at holde den saa længe mueligt var. For at gjøre mig desmere anseelig hos Kongen, havde jeg største Omhyggelighed for hans Person, og ved alle Lejligheder betog ham al Bekymring og Græmmelse.

☒ Jeg steg da endelig til Den øverste Ærens Spidse, da jeg blev af høi kongelig Naade meddeelt saadan Myndighed, at alt hvad under mit Navn blev udstæd, skulde holdes saa uryggelig, og være ligesaa strafværdig at overtræde, som Kongens egen Ordre og Befaling, i det mig allernaadigst blev forundt Gage, som Maitre de Requette.

☒ Jeg fik oprettet et flyvende Korps, som skulde være en Salvegarde for Kongen, i Steden for Livgarden, som var bleven afskediget.

12

☒ 12 Dette Korps skulde forsvare Kongen imod sine Undersaatter, hvilke jeg Havde foregivet, vare Kongen utroe og rebelske, dog sandt at sige, det var for min egen skyld, som frygtede de rasende Menneskers Overfald.

☒ Den Konge, som nu havde beviist mig saa mange store Naades og Æres Beviisninger, havde beviist mig det, som aldrig nogen i al Verden er beviist, saadan Konge burde jeg med største Billighed have været troe; men jeg har viist det, som er tvertimod. Min onde Natur, mine onde Tilbøieligheder, hvilke jeg holdt for burde lydes, dem fulgte jeg.

☒ Kiere Læsere! viid dette, jeg tænker anderledes nu, end jeg nogensinde har tænkt tilforn; aldrig har jeg dømt om mig selv og min Natur, det den har fortjent, at der var noget at udsætte paa den; nei langt fra, jeg har altid anseet mig, som Det Menneske, hvorefter enhver burde rette sit Levnet og Vandel.

☒ Mange herlige Anordninger har jeg ladet komme for Dagen, mange priisværdige Gierninger har jeg gjort, meget for at blinde Un-

13

✂ dersaaternes Pine, hvis Vel jeg af Hiertet aldrig har ønsket, deels for at hermed give tilkiende, jeg havde et redeligt Hierte til Kongen, og det kongelige Huus. Ingen saae mit Hierte, meente jeg, som var ei saavel intentioneret Kongen og Landet, som min egen Fordeel og Nytte, sligt havde jeg lært af mine Formand. Ingen uden de jeg vilde tilstæde det, fik Adgang til Kongen. Hvad der skulde forestilles, maatte først gaae igiennem min Skierdsild. Hvad der befandtes at være imod min Fordeel og mit Øiemed, kom ei for Lyset saadan, som det i sig selv var. Hvad jeg altsaa vilde have frem, kunde ingens forholde.

✂ Jeg lagde mig efter at kiende Folkets Naturel, og som jeg mærkede de fleste var af samme Tænkemaade som jeg, der har ingen Religion, troer hverken Himmerig eller Helvede, hverken Gud eller Diævel, men lever efter deres egne Lysters Indbydelse og Naturens Drift, gav jeg enhver Frihed at leve, som de lystede, at hore, drikke, spille, dantse med meer, og det ustraffet; men nu maa jeg med Smerte tilstaae, at jeg har taget Feil i denne min Dom om de Danske, da jeg mærkede, det var meest

14

✂ 14 Fremmede, der tog Deel deri, og betiente sig af de givne Tilladelser og Forlystelser; de kan vel for saa vidt kaldes Danske, som de hører under den danske Krone, men dog ei ret Indfødde.

✂ Jeg har fundet paa adskilligt at reformere, Baade i den geistlige og verslige Stand, mange er herved blevne brødløse, som følgelig har bragt mange Sukke over mig, hvilke maa- skee, om der skal være noget evigt Væsen til, har været Middel til min Elændighed.

✂ Fra min Ungdom af har jeg stedse været en Fiende af Geistlige, derfor, nu jeg havde Magten at klemme dem, har jeg og paa alle muelige Maader søgt at formindske deres Indkomster, formeret deres Arbeide, (dog jeg kan i visse Maader siges at have lettet deres Møie, i det jeg magede det saa, at mange Helligdage bleve afskaffede). Havde det kundet ladet sig gjøre, (hvilket ei let kunde skee i den nærværende Regieringsform), havde her alt ei varet mindste Spor til Gejstligt, hvilket jeg og ansaae for noget unødvendigt.

15

✂ 15 Da jeg nu nogen Stund havde været paa dette høieste Trin, var jeg endda ei fornøiet dermed, jeg havde Lyst at faae noget bort, som endnu var mig i Veien, her maatte skee en mærkværdig Reduction, hertil at fuldføre, behøvede jeg nogle Medhielpere. Jeg samlede da nogle af mine bekiendte Venner, som jeg ansaae at være af lige Sind med mig, (hvoraf nogle dog har viist sig langt anderledes), disse skulde og i Fremtiden blevet forfremmede frem for nogen anden, der blev anlagt en Plan, hvorefter alting skulde indrettes; til al Ulykke blev noget heraf bekiendt iblant Almuen, som strax viste sig at være derimod; hvad var herved at gjøre, det jeg havde for, ønskede jeg at faae fuldført; og som jeg mærkede Folket var ei at overtale med det Gode, agtede jeg at tvinge dem til Lydighed med Magt.

✂ Livvagten vidste jeg var Kongens troeste Folk, da samme bestod meest af Danske og Norske, disse maatte fra Slottet; jeg vilde da have dem ind imellem de smaa Regimenter; men de viste sig rebelske, da for at stille denne Hede, fik de Afsked. Nu var vi kommet ind i et Nytaar, Tiden nærmede sig til Kongens Fødselsfest, nu skulde der være Ende paa den

16

✂ 16 gamle, dog høist ønskelige Regiering. En

✂ Falkenskiold skulde være den forste og fornemste i denne Sag at fuldføre efter Indretningen, en Maskerade en Domino blev anrettet. Ak! her standser jeg, mit Blod bliver kold i mig, jeg kan ei komme længer med min Historie. Ulykkelige Maskerade, ulykkelige Struense med dit hele Anhang. Hvorhen nu? vores vel

✂ indrettede Faldgrav faldt vi selv udi. Da

✂ jeg meente her er Fred og ingen Fare, kom Fordærvelsen over mig. Rolig og fornøiet

✂ gik jeg til Sengs, men i Sorrig opvaagnede, da jeg saae nogle staae for Sengen, som havde vakt mig af Søvn, befalede mig at følge med. Neppe fik jeg Klæderne paa, førend jeg maatte efter Kongens Ordre, Hvis Naade jeg saa liderlig havde misbrugt, følge med til Citadellet, som en Fange, da jeg blev sluttet i Bolt og Lænker, Hvor jeg ængstelig maa siide min Tid indtil min Dom og Dødsdag, alt maa jeg tilstaae er og skeer mig retfærdeligen. Det som rester i denne mit Levnets Historie, har en Ven lovet mig, skal i Tiden blive forfattet.— Hertil

✂ kom jeg ulyksalige Struense. Citadellet, den 22 Februarii 1772.